

Sommar 2023

Svenska kyrkan



MÖLNDAL

Tema:
Dop - Medlemskap

UNGDOM: Blir tagen på allvar **TREND:** Kultur i sommar **GUIDE:** Så går ett dop till

Den stora berättelsen

”Vi kom till kyrkan med det dyrbaraste vi äger, vårt nyfödda barn, och möttes av en kärleksfull beröring av Gud själv.

Det var som om vårt lilla barn nåddes av en omsorg som var större än familj och vänner, och som nådde oss på djupet. Det var stort!”

I varje mänsklig kultur i alla tider har det vanliga, enkla vardagslivet förhållit sig till en större berättelse, ett större sammanhang som rymt existentiella reflektioner kring ont och gott, liv och död. Små barn har inte någon medfödd kompass eller intuitiv förmåga att välja rätt eller forma ord till bön. Det är upp till varje förälder att ”lägga rälsen” framåt för sina barn.

En förälder som väljer att bära sitt barn till dopet ögläntar på dörren till en fantastisk berättelse som handlar om varje människas unika och oerhörda värde, om möjligheten att lägga sitt liv i Guds händer, att hitta mångtusentals tankar kring ont och gott, rätt och fel.

Berättelsen om Jesus, hans liv, död och uppståndelse, har format västerländskt tänkande i snart tvåtusen år. Runt om i världen döps människor just nu för att fläta samman sina liv med hans och se sina liv i ljuset av hans uppståndelse. Det finns hopp om en ljusare framtid, om framtidstro redan här och nu, även när livet verkar hopplöst.

Vart du än kommer i världen kan du finna syskon som också är indöpta i samma stora berättelse. Överallt finns där beröringspunkter med den stora berättelsen. Du som ännu inte är döpt: välkommen att höra av dig till din kyrka! Och du som redan är det: välkommen att upptäcka mer av den stora berättelsen!



Carl Sjögren, kyrkoherde



Foto. Alex Giacomini ikon

Detta är en tidning från Svenska kyrkan Mölndal med församlingarna Fässberg, Källered och Stensjön.

Kontakt:

molndals.pastorat@svenskakyrkan.se

031 761 93 00 (vx)

Terrakottagatan 3B
431 42 Mölndal

Redaktion:

Anna Karlsson
Carina Etander Rimborg

Ansvarig utgivare:

Carl Sjögren

Omslagsfoto:

Magnus Aronson/Ikon

Följ oss på sociala medier



Facebook:

Svenska kyrkan i Mölndal



Instagram:

svenskakyrkanimolndal



Miljömärkt trycksak
3041 0083

SVENSKA KYRKAN MÖLNDAL KANSLI E-POST: molndals.pastorat@svenskakyrkan.se
TERRAKOTTAGATAN 3B, 431 42 MÖLNDAL WEBBSIDA: www.svenskakyrkan.se/molndal
ÖPPET: MÅN-TOR 9-12, 13-15 FRE 9-12
TELEFON: 031-761 93 00



APELGÅRDENS KYRKA
KNÄCKEPILSVÄGEN 32, 428 37 KÅLLERED
Det finns 18 parkeringsplatser utanför kyrkan.
HÅLLPLATS Mor Annas väg, buss 755, 765.



FÅGELBERGSKYRKAN
ÖSTRA FALKGATAN 9, 431 33 MÖLNDAL
Det finns 18 parkeringsplatser vid kyrkan.
HÅLLPLATS Möbelgatan, buss 755, 761, 765.
Rävekärrsgatan, buss 755, 761, 765.



FÄSSBERGS KAPELL
STUBBÅKERSGATAN 22, 431 44 MÖLNDAL
Det finns 55 parkeringsplatser vid kapellet.
HÅLLPLATS Jolen norra, buss 86, 751, 753.



FÄSSBERGS KYRKA OCH FÖRSAMLINGSHEM
TERRAKOTTAGATAN 3B, 431 42 MÖLNDAL
Det finns 11 parkeringsplatser vid kyrkan och minst 50 parkeringsplatser nedanför församlingshemmet.
HÅLLPLATS Närmaste hållplats är Mölndals Innerstad (t.ex. vagn 2 & 4 eller lokaltåg) eller Storgatan buss 25 & 751.



FÄSSBERGS MARIAGÅRD PEDAGOGEN PARK
PRÄSTGÅRDSDGATAN 26, 431 44 MÖLNDAL
Det finns 55 p-platser vid Fässbergs kapell.
HÅLLPLATS Jolen norra, buss 86, 751, 753.



KROKSLÄTTSKYRKAN
ÅBÄCKSGATAN 17, 431 67 MÖLNDAL
Det finns 5 parkeringsplatser vid kyrkan.
HÅLLPLATS Krokslätts torg, buss 86, 761.
Spårvagn 2, 4.



KIKÅS KAPELL
KIKÅSLEDEN 4, 431 64 MÖLNDAL
Det finns 23 parkeringsplatser utanför kapellet.
HÅLLPLATS Skyttegatan, buss 751, Kikås buss Lila.



KÅLLEREDS FÖRSAMLINGSHEM
HAGABÄCKSLEDEN 9, 428 32 KÅLLERED
Det finns 20 parkeringsplatser vid torget.
HÅLLPLATS Källeredes station, buss 755, 761, 765.
Källeredes stn: Västtågen. Kungsbackapendeln.



KÅLLEREDS KYRKA
NORRA KYRKVÄGEN 16, 428 30 KÅLLERED
Det finns 30 parkeringsplatser vid kyrkan.
HÅLLPLATS Västra kyrkvägen buss 755, 765.
Källeredes station buss 755, 761.
Källeredes station, Västtågen, Kungsbackapendeln.



LIVEREDS KAPELL
HÖGENVÄGEN 1, 428 30 KÅLLERED
Det finns 40 parkeringsplatser nedanför kapellet.
HÅLLPLATS Södra kyrkvägen, buss 755, 765.



STENSJÖKYRKAN
GUNNEBOGATAN 18, 431 66 MÖLNDAL
Det finns 37 parkeringsplatser bakom kyrkan.
HÅLLPLATS Stensjökyrkan, buss 753.



TOLTORPSKYRKAN
DALGÅNGSGATAN 2, 431 39 MÖLNDAL
Det finns 17 parkeringsplatser vid kyrkan.
HÅLLPLATS Dalgångsgatan buss 25, 753, 761.

Redaktion och layout: Anna Karlsson och Carina Etander Rimborg.

Foto: Anna Karlsson, Carina Etander Rimborg, Svenska kyrkan Mölndals bildarkiv, Bildbanken IKON. Illustrationer: Anna Karlsson

HAR LUFTEN GÅTT UR?



Nu finns en cykelpump utanför Fässbergs församlingshem, Terrakottagatan 3B, att pumpa upp cykeln med.

Det är gratis, som uttrycket säger: luften är fri!

Detta är ett led i Svenska kyrkan Mölndals miljöarbete för att förenkla för medarbetare och andra att ta cykeln istället för att ta bilen.

SOMMARAKTIVITETER!

Läs mer om alla aktiviteter hos Svenska kyrkan Mölndal under sommaren på www.svenskakyrkan.se/molndal/sommar

UTSTÄLLNING OM DOPET

17 SEPT - 17 OKT

I STENSJÖKYRKAN

Vill du vara med och bidra med något från ditt dop? Skriv gärna ner vad du kommer ihåg från ditt eget eller någon annans dop, eller låt oss ställa ut en minnessak från dopet.

Det kan vara en doppresent, en dopklänning, en bild från dopet, eller ett dopbevis.

Om du skriver om ett dop får du gärna mejla det. Minnessaker eller bilder kan lämnas till personal i Stensjökyrkan med namn och kontaktuppgifter.

Vi skulle också kunna skriva ner din berättelse om dopet ifall du föredrar det. Kontakta oss så snart som möjligt så hittar vi en tid som passar. Vi vill ha alla bidrag senast 22 juni.

Kontakta:

annasophia.bonde@svenskakyrkan.se



EN ENAD KYRKA FÖR EN HELAD STAD

VI FIRAR GÖTEBORG 400 ÅR!
26 MAJ - 5 JUNI 2023



<p>BÖNEHELG 26 - 28 MAJ</p> <p>Vi tar för vår skull under två dygn på EBF, Kungälvsvägen 45.</p> <p>Mer info och anmälan på hemsidan.</p>	<p>GUD V GBG UNGDOMSGUDSTJÄNST FREDAG 26 MAJ KL. 19.00 I SMYRNIA med Ny Generation</p> <p>Konst med: Lin D, Jesus Loves Electro, Sanna Band, Talkshow, gott nång och fixa</p>	<p>GÖTEBORGS JUBILEUMSFESTIVAL FREDAG 2 JUNI - MÅNDAG 5 JUNI</p> <p>KYRKAN I GÖTEBORG FINNS PÅ PLATS HELA HELGEN OCH VISAR VAD DEN GÖR FÖR STADENS UNGA.</p> <p>Freddag: Kyrka & tre Lördag: Scooter Söndag: Diakon Måndag: Hjälpberet & second hand</p> <p>Varje köll har ungdomarna ansvar i montern med eget program.</p>	<p>GOSPEL-KONSERT LÖRDAG 3 JUNI KL. 13.45</p> <p>PÅ STORA SCENEN GÖTEBORGS JUBILEUMSFESTIVAL I FRIHAMNEN.</p> <p>Under konserten sker en insamling till projektet "En Göteborgs unga".</p>
<p>PILGRIMSVANDRING ÖNSDAG 31 MAJ KL. 13-18</p> <p>Mer info och anmälan på hemsidan.</p>	<p>GEMENSAM PINGSTGUDSTJÄNST HOPP FÖR STADEN SÖNDAG 28 MAJ KL. 15.30</p> <p>DOMKYRKAN</p> <p>Medverkande och körer från olika kyrkor i stan.</p>	<p>TÄLT FÖR BÖN & SAMTAL</p> <p>Under jubileumsfestivals vecka kommer vi ha ett bönstall utomhus i trygghuset i Frihamnskyrkan. Där kommer vi ha och höra människor. VÄLKOMMEN!</p>	

Göteborg WEBBSIDA: HJARTAGOTEBOURG.SE HJARTAGOTEBOURG

RING OCH BOKA

Det går att ringa kansliet alla vardagar, för anmälningar till aktiviteter samt bokning av dop, vigsel, begravningar och lokaler.

Mån-tor 9-12, 13-15
Fre 9-12

TELEFON:
031-761 93 00 (vx)

E-POST:
molndals.pastorat@svenskakyrkan.se

WEBBSIDA:
www.svenskakyrkan.se/molndal

- 2 KYRKOHERDEN HAR ORDET "DEN STORA BERÄTTELSEN", HITTA HIT
- 3 KONTAKTUPPGIFTER, "GOTT OCH BLANDAT"
- 4 DIAKONI - PROFETISK RÖST I SAMHÄLLET
- 5 MUSIK - HIMMELSK RÖST PÅ JORDEN
- 6 ALLA ÄR VÄLKOMNA ATT DÖPAS
- 7 DOP
- 8 SOMMARAKTIVITET FÖR BARN OCH FAMILJ
- 9 MATILDA - ATT BLI TAGEN PÅ ALLVAR
- 10 FLYKTEN FRÅN BERHALE, ACT SVENSKA KYRKAN
- 11 KONFIRMATION, EN PUSSELBIT FÖR KONFIRMANDER
- 12 KYRKOGRÅRD - TIPS PÅ BRA BLOMMOR, ÅTERTAGNA GRAVAR
- 13 LEVANDE MASKINHALL, BEGRAVNINGSAVGIFT
- 14 KULTURVÄLLAR, MEDLEM, KYRKOFULLMÄKTIGE, DROP-IN BRÖLLOP
- 15 KORSORD, BLI MEDLEM
- 16 MUSIKANNONS



9 MATILDA BLIR TAGEN PÅ ALLVAR



8 TREND: DOP



5 EFTER 42 ÅR - BIRGITTA GÅR I PENSION

Diakoni – profetisk röst i samhället

Det går inte att missta sig på att Carita har skånst påbrå. Hennes mjuka skånska är lika genomlysande som hennes varma leende. Hon har ett sätt att se på mig så att jag känner mig sedd, när hon sitter i sin gröna skjorta med diakonemblemet hängande om halsen.

Att det var diakon hon ville bli visste hon själv inte först. Hon arbetade i privata näringslivet med ekonomi och personalfrågor. Men i samband med en genomgripande personlig kris så kom Carita i kontakt med Svenska kyrkan och den diakonala verksamheten. Och det tändes en eld och en längtan. Äntligen hade hon hittat hem.

När Carita så småningom blev erbjuden en tjänst som församlingskurator i en församling i Värmland, där hon bodde då, så blev hon säker på sin sak. – Jag hade verkligen hittat rätt i livet, säger Carita med glädje i rösten. Att få vara till för människor, och att få leva ut sin tro genom diakoni var helt rätt.

Och då var inte steget långt till att också bli diakon och låta sig diakonvignas. Det är ett stort steg och innebär livslånga löften. – Men det var viktigt för mig att få kyrkans bekräftelse på den kallelse jag kände. Det blev ”på riktigt”, berättar Carita.

Läste i Göteborg

Caritas väg till att bli diakon gick via Bräcke diakoni som på den tiden utbildade diakoner tillsammans med Ersta och Värsta diakoninstititioner. Men i dag läser alla präster, diakoner, pedagoger och musiker samma utbildning på Svenska kyrkan utbildningsinstitut och kan då få en större förståelse för varandras kompetenser.

Efter sin diakonvigning har Carita arbetat i Burlövs församling utanför Malmö, Trelleborgs församling, Svenska kyrkan i Köpenhamn och på stiftskansliet i Lunds stift. Och nu är det alltså Svenska kyrkan i Mölndal.

– Ja, skrattar Carita, det hade jag ju egentligen inte tänkt. Men så såg jag annonsen och tyckte verkligen att det verkade vara en så spännande tjänst. Där jag skulle både få jobba med människor och vara med i verksamheten. Men också samordna och tänka strategiskt. Det var mycket ”hands-on” men också möjligheter att kunna påverka utvecklingen och jobba övergripande. Diakoni ska vara en del av samhället, inte bara en kyrklig verksamhet. Det är ett komplement.

– Vi fångar upp dem som faller mellan stolarna, säger Carita. De som inte får den hjälp de behöver. Vi hjälper dem att kräva sina rättigheter och får ibland agera röst åt dem. – Och de strukturella problemen har tyvärr blivit värre, säger Carita allvarligt.

Vänstervriden kyrka?

Svenska kyrkan har i vissa mediala

debatter beskyllts för att vara vänstervriden och att ta tydlig politisk ställning och jag undrar hur Carita Ibarras Kristensen ser på det.

– Nej, diakonin tar inte partipolitisk ställning, svarar Carita, men vi tar ställning för människovärdet, säger hon med eftertryck. Diakonin ska vara en profetisk röst, lyfta det som är fel och se den enskilda människan.

Kunnat vara med och påverka

– Jag har fått vara med och göra skillnad, berättar Carita. För ett antal år sedan påpekade diakoner i Sverige på att det fanns en över-skuldsatthet i samhället. Människor var i så stor skuld att det inte fanns något sätt att komma ur. Det ledde till en lagändring så småningom.

Sen var det det stora Påskuppropet 2005 som ville att Sverige skulle föra en generösare flyktingpolitik. Och nu senast är det fasteuppropet, där Göteborgs kristna råd gjort ett upprop för att peka på den matfattigdom som finns i vårt närsamhälle.

Mycket arbete i det tysta

Nu arbetar Carita i Mölndal sedan februari, så det är inte många månader hon har hunnit se allt som händer. Men hon är hittills imponerad säger hon. Det är mycket utåtriktad verksamhet som vill inkludera alla.

– Men jag ser också att mycket sker i det tysta, berättar Carita. Det har blivit många fler självvårdande samtal, när människor inte mår bra. Säker möter vi en till två nya samtalskontakter om dagen, fortsätter hon.

Att olika verksamheter i församlingarna samverkar, är viktigt tycker Carita. I köror, i barn- och familjeverksamheten kan det finnas ett behov av att möta en diakon, få hjälp med samtal eller hjälp med mat, kläder, ett par glasögon eller annat praktiskt.

Volontärer

Under en tvåveckors-period är det 160 hushåll i Mölndal som får en matkasse till hushållet. Det är mellan 1-8 personer i ett hushåll. Så många människor är i dag beroende av kassen för att kanske få äta sig helt mätta ett par kvällar under en tvåveckorsperiod.

– Vi söker ständigt nya volontärer, säger Carita. Vi behöver människor som kan hjälpa till med matdelning, kläutdelning, besöksverksamhet eller kanske ordna en telefonkedja för att ringa någon som sitter ensam och inte kan ta sig ut.

– Det är alldeles för många som lider av att de inte har någon och sitter ensamma, säger Carita och avslutar;

– Vi måste alla hjälpas åt att agera diakonalt och ha ett diakonalt förhållningssätt.

Text och foto: Carina Etander Rimborg



CARITA IBARRAS KRISTENSEN
Diakon och samordnare för diakonala teamet i Svenska kyrkan Mölndal
Började arbeta i Mölndal februari 2023. Kommer närmast från en tjänst på Lunds stiftskansli.
Läser just nu:
Biografier som handlar om olika människors liv
TV-program jag ser:
Sveriges mästarkock
• påsk eller **JUL**
• **HUND** eller katt
• bulle eller **TÅRTA**

DROP-IN HJÄLPSTUGA

Där kan du bland annat få:

- läxhjälp (alla åldrar)
- lättare ekonomisk och juridisk rådgivning/stöttning
- hjälp med att skriva CV
- hjälp i kontakt med myndigheter, med mera

Det finns personal från diakonala teamet på plats samt volontärer som kan hjälpa till med olika frågor. Vissa måndagar i månaden. Se kalendern.

www.svenskakyrkan.se/molndal/hjalpstuga

VOLONTÄR

För dig som vill och kan finns det möjlighet att vara volontär i flera olika verksamheter inom Svenska kyrkan Mölndal.

Det kan vara att medverka vid matdelningen, vara en samtalsperson vid öppen mottagning, sortera kläder, eller ingå i en besöksgrupp.

En volontäruppgift kan var en enstaka uppgift eller ett återkommande uppdrag.

Det finns flera olika uppgifter. Det kan också vara så att du har något du särskilt vill bidra med. Låt oss träffas och prata.

1. Kontakta oss på e-post molndals.diakoni@svenskakyrkan.se så bestämmer vi ett möte och träffas
2. Vid mötet pratar vi om olika uppgifter som finns och vad du kan vara intresserad av. För vissa volötersupdrag krävs ett utdrag ur belastningsregistret.
3. Dags att boka in en testomgång och se ifall det är så kul som du tänkt dig.
4. Utbildning
För att få vara volontär behöver du genomgå en introduktion. Beroende på vilka uppgifter du får kan den introduktionen vara allt från 30 min till en halvdag.

Du får löpande erbjudande att gå på volontärträffar.



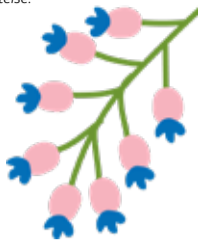
STÖD ARBETET I MÖLNDAL

Diakonala gåvokontot
Swish: 123 410 24 30
Bankgiro: 5344-7876

Alla medel som kommer in på kontot används till inköp av mediciner, hygienartiklar, nya underkläder med mera, för att ge hjälp långsiktigt eller i en akut situation.

www.svenskakyrkan.se/molndal/gavokonto

Texten är först publicerad i "Kyrkklockan" sommarnumret 2023 och publiceras här med tillåtelse.



Musik - himmelsk röst på jorden

Efter 42 år på samma tjänst lämnar nu Birgitta Landgren Stensjökyrkan som ordinarie organist för att gå i pension. Det finns nog nästan inget barn i Stensjön som inte har mött henne genom åren och kanske sjungit i någon av hennes körer. Birgitta är en eldsjäl som odlat en körverksamhet och jobbat med alla åldrar. Som åkt iväg på körträningar och ordnat massor av konserter.

Anna Sophia Bonde pratar med Birgitta Landgren.

Hur minns du den unga flickan som började sin första tjänst i Stensjön? Minns du vad hon tänkte då, på den tiden, om vad hon ville uppnå med sitt arbete och sin musik?

– Jag var 23 år när jag började som organist i Stensjöns församling. Blev den yngsta i arbetslaget och såg ännu yngre ut än jag var. Jag minns en händelse alldeles i början när jag skulle inhandla ett piano till Stensjökyrkan. Pianohandlaren Hjort tittade undrande på mig och frågade: "Ska DU köpa ett piano till en kyrka?" Samma kväll klev jag på bussen vid 22-tiden. Busschauffören sa: "Får du vara ute så sent?" Alldeles ny som kyrkomusiker var jag ändå inte.

– Jag växte upp i Fässberg, fick orgelundervisning av organisten där, Bertil Karlsson. Efter kantorexamen, när jag var 17 år, började jag vikariera ibland på söndagar i Fässberg, Krokslätt, Toltorp, Kålleröd och även i Stensjön. Jag var aktiv i Kyrkans Ungdom och ledde en barnkör i Fässberg på fritiden. Utbildningen på Musikhögskolan i

Göteborg gav en god grund att stå på.

– När jag började i Stensjön visste jag naturligtvis inte att detta skulle bli min enda arbetsplats. Men valet att bli kyrkomusiker kändes klockrent: jag ville jobba i kyrkan och jag ville jobba med musik. Jag såg nog redan då musikens fantastiska möjlighet att glädja, trösta, förmedla evangelium, lovsjunga. Och tänk att få den stora glädjen att musicera! Känslan att det lokala sammanhanget är viktigt att bygga på fanns hos mig från början. Den har förstärkts genom åren. Jag är tacksam för alla som jag mött under en lång tid här. Tjänsten har blivit så mycket mer än ett arbete.

När du tittar tillbaka, tycker du att arbetet som kyrkomusiker har förändrats mycket eller är det sig likt? Och hur är det med församlingen, hur ser den ut nu jämfört med för fyrtio år sedan?

– När jag började 1981 fanns det en liten barnkör och en vuxenkör i Stensjökyrkan och dessutom en barnkör som övade i Råvekarrens prästgård. Efter ett år hade jag startat ytterligare två körer. Då fanns det totalt 75 körsångare. Gudstjänsterna i Stensjökyrkan har alltid varit välbesökta och vi firade regelbundet gudstjänster även i Kikås kapell och i Råvekarrens prästgård och hade ekumeniska gudstjänster på Lackarebäckshemmet med fullsatt i stora samlingssalen. Kyrkans expedition och våra kontor fanns i Götiska förbundets gamla skola vid Gamla Torget. Det var opraktiskt att ha

arbetsrummen där, så vi var glada när Stensjökyrkan byggdes ut 1986. Innan dess, 1984, hade Fågelbergs kyrkan byggts på den gamla prästgårdens plats. Stensjökyrkan har byggts ut ytterligare en gång ut mot Gunnebogatan. Skönt att det finns plats för alla körsångare!

– Körverksamheten har ökat till sex körer med totalt 200 körsångare. Det är en stor förmån att få möta alla dessa människor. Att få höra kommentarer från barnkörsångare, t.ex: "Min Pappa är domare. Han kanske kan stämma ditt piano!" Eller (körbarn till sin Mamma): "Idag har vi sjungit om han i Luleå!" (Halleluja!).

– Jag har alltid arbetat mycket. Är förnöjsam, stresstålig och nästan aldrig sjuk, "egenskaper" som jag tackar Gud för. Förre församlingsherde Stefan Risenfors liknade mig en gång vid en ardenner, en arbetshest. "Om hon bara får mat, kan hon jobba hur mycket som helst!" Mycket är sig likt, men det finns också en del skillnader.

– Jag använder mer tid nu till administration, upplever att antalet administrativa "måsten" har ökat på ett sådant sätt att jag inte längre känner igen arbetet såsom det var i början. Musiken i kyrkan har också förändrats. Musikönskemålen vid dop, vigsel och begravning har ändrats över tid. På 80-talet var det lättare att samla människor, nu är utbudet av aktiviteter mycket större. Då fanns det inte så mycket av fritidsverksamheter på lördagar och söndagar, nu upplever jag att många

barnfamiljer är stressade och fyller alla dagar i veckan med planerade aktiviteter.

Om du fick ge några ord på vägen till din efterträdare – vad skulle du då vilja lyfta fram?

– Till min efterträdare, som än så länge är okänd, vill jag önska lycka till och Guds rika välsignelse! Lev med i kyrkans år med alla kontraster, i bibeltexterna, psalmerna och körmusiken. Lyssna på barnen – de ger dig roliga, kloka och oväntade kommentarer varje vecka! Om du har familj – hoppas att ni tillsammans vill vara en del av församlingen.

– Jag är tacksam för att våra barn var med i kyrkan i många år, även om det var slitsamt ibland med mina konstiga arbetstider. Du kommer till en fantastisk församling! Här finns många härliga körsångare i alla åldrar och ett välkomnande arbetslag. Jag hoppas att du ska få blomma med dina gåvor!

Vad längtar du mest efter att göra nu?

– Jag jobbar ju några söndagar efter juni också. Men sen en lång semester från augusti och framåt, med oplanerad tid! Få tid att träffa vänner, umgås med barn och barnbarn, vara i Stockholm emellanåt med min man Johannes.
– Läsa mer, gå på konserter, vara ute i naturen, röja hemma, inomhus och i trädgården. Så småningom gå någon kurs, ta del av bra föreläsningar, lära mig något nytt.

Intervjuv: Anna Sophia Bonde

AVTACKNING 4 JUNI

4 juni spelar Birgitta Landgren och avtackas som organist i Stensjöns församling innan sin pension. Efter högmässan kl 10 i Stensjökyrkan blir det en efterföljande lunch i församlingssalen.

Vill du vara med på lunchen går det bra att anmäla sig till molndals.pastorat@svenskakyrkan.se 031 761 93 00
Läs mer: www.svenskakyrkan.se/molndal/nyheter/birgitta-landgren-slutar-4-juni

BIRGITTA LANDGREN

Organist i Stensjöns församling
Började arbeta i Mölndal för 42 år sedan. Kommer gå i pension i juni 2023.

Läser just nu:

Binas historia av Maja Lunde

TV-program jag ser:

Nyhetsprogram

- PÅSK eller jul
- hund eller KATT
- BULLE eller tårta
- PIANO eller ORGEL



Foto: Stefan Risenfors



ALLA ÄR VÄLKOMNA ATT DÖPAS

Alla är välkomna att bli döpta. Vid ett barndop hänger ingenting på vem du är som förälder, eller hur din tro ser ut, utan det är ditt barn som står i centrum. Du kan också låta döpa ditt barn även om du själv inte är medlem i Svenska kyrkan.

Dopet är en vacker tradition som kan samla familj, släkt och vänner. Men det är också en högtidsstund.

Alla som är samlade får lyssna till Guds löfte om kärlek och omsorg om barnet, alla dagar, vad som än händer.

Livets fest

Dopet är ett tillfälle för glädje och fest för att välkomna ditt barn till livet. Då lyfts barnets hela liv fram, både det vi känner till och det vi inte kan veta något om. Guds löfte uttalas i dopet, om att Gud finns för barnet.

Det enda krav som ställs är att alla barnets vårdnadshavare ger sitt medgivande till att barnet döps. Och vid dopet uttrycker du som

vårdnadshavare en vilja att barnet döps.

Enkelt dop eller extra allt – alla dop är storslagna

En del väljer ett dop med många gäster och en stor fest efteråt. Andra väljer det enkla dopet, eller ett drop-in-dop. Vilket du än väljer är dopet lika storslaget.

Välj kyrka eller plats

Ditt barn kan döpas i kyrkan, hemma eller på en älskad plats någonstans. Det kan vara i församlingen där ni bor, eller i en annan församling. Kontakta församlingen för att boka dopet och berätta om dina önskemål.

Träffa prästen för ett dop-samtal

När dopet är bokat träffas föräldrar och präst för ett enkelt dopsamtal. Då pratar ni om dopet, både om vad det innebär och om praktiska saker. Om ni inte berättade om era önskemål om plats för dopet redan när ni bokade dopet, så prata med prästen om ditt önskemål.



JAG ÄR BJUDEN PÅ DOP – VAD SKA JAG TÄNKA PÅ?

Ett dop kan vara en del av en vanlig gudstjänst eller vara en egen dopgudstjänst.

Om det är en del av en vanlig gudstjänst så är det bra att veta att det kommer att vara mer som händer än dopet. Det blir predikan, fler psalmer och ibland kanske körsång. Själva dopet som då blir en del i gudstjänsten, följer alltid samma ordning, och finns att läsa på detta uppslag.

Det går också att hitta ordningen i psalmboken, om det inte finns en

särskild agenda när du kommer till kyrkan. Där kan du följa med hur det går till. Sjung gärna med i psalmerna och läs med i texterna så bidrar du till att dopet blir en fin upplevelse för alla inblandande.

Doppresenter

Det är brukligt att ge bort något i doppresent. Är du ombedd att vara fadder så kanske du vill ge något lite mer bestående.

Förr var det vanligt att ett dopbarn fick en dopsked. Det har sin bakgrund i att det var den skeden som

barnet fick sin första nattvard med. Men då är vi långt tillbaka i tiden.

Nu är det kanske med vanligt att ge bort en fin barnservis. Men en sked med till exempel dopdag ingraverat är fint. Ett annat förslag är en bordsflagga, som kan användas vid dopdagar och framtida födelsedagar.

En lämplig present kan vara en barnbibel eller pekbok. Eller kanske en ljusstake som ett fint minne.

Presenten som du gjort själv, kanske stickat eller sytt är också fint. Eller



Om du inte döptes som barn, kan du ändå bli konfirmand. Under konfirmandtiden blir du erbjuden att döpas.

ATT DÖPAS SOM KONFIRMAND

I konfirmationen bekräftar du ditt dop. Under konfirmandtiden lär du dig mer om livets stora frågor och kristen tro.

Det är inte så ovanligt idag att unga människor som vill konfirmeras, inte blev döpta som barn. Då går det bra att döpas före konfirmandgudstjänsten. Det är i konfirmandgudstjänsten du bekräftar ditt dop.

Du är med och planerar dopet Om du döps som konfirmand är du själv med och planerar dopet. Det kan ske vid havet,



vid en sjö eller i en kyrka. Du är också med och planerar vilka du vill bjuda in – familj, vänner, dina konfirmandkompisar eller kanske bara några få personer.

Om du vill kan du välja en fadder i samband med dopet. Det kan vara en person du känner, och som får en särskild relation till dig vid dopet. En fadder har uppgiften att vara någon du kan tala med om ditt liv och din tro. En fadder måste också vara döpt.

När du döps blir du också medlem i Svenska kyrkan.

ÄR DET RÄTT ATT DÖPA ETT BARN?

Många föräldrar vill fira att de har fått barn och väljer att låta döpa det. Men en del frågar sig om det är rätt, borde inte barnet själv få bestämma?

Som föräldrar och vuxna varken kan eller behöver vi förhålla oss neutralt till våra barn. Kärleken och barnuppfostran kräver mer av oss. Vi vill barnens bästa och därför gör vi val åt dem.

Både de föräldrar som döper sina barn och de som avstår gör ett val åt barnet.

Det är viktigt med kunskap om religion

När människor tar ställning för eller emot något, underlättar det att ha kunskap. Det gäller också i fråga om religion.

När barnet växer upp kan församlingen hjälpa barnet att upptäcka

vad kristen tro innebär. Det kan ske i barngrupper eller under konfirmandtiden. Vid konfirmationen kan barnet bekräfta sitt dop.

Självklart kan tro också förmedlas i hemmet.

Öppnas valv efter valv

Svenska kyrkan uppmanar föräldrar att döpa sina barn, eftersom Jesus sa åt oss att döpa. Det är också för att välkomna barnen i kyrkan. Här finns tillgång till börens språk, gemenskap med andra kristna och kännedom om Bibelns berättelser och människor.

Tillgången till det kristna kulturarvet öppnar valv efter valv mot den existentiella rymden. I dopet blir barnen inneslutna i en omsorg som når bortom familj och vänner.



EN FADDER FÅR ETT FÖRTROENDE



Att bli tillfrågad om att bli fadder är fint, stort och speciellt. Det är ett viktigt förtroende, för faddern får en särskild relation till barnet som döps. Som förälder kan det kännas bra att det finns en annan person som bryr sig om och ber för barnet. Att vara fadder är samma sak som att vara gudförälder.

En fadders uppgift är att finnas där för barnet under uppväxten. Som fadder kan du be för barnet och berätta för det om att Gud finns med i livet, vad som än händer.

Kanske kan du också påminna familjen och barnet om dopet genom att fira dopdagen varje år. Lägg in en påminnelse i din kalender, som en hjälp att komma ihåg.

Det finns bara en regel för att kunna bli fadder. Du måste själv vara döpt i en kristen kyrka. Under dopet medverkar ofta faddern, till exem-

pel genom att läsa en text, be en bön, tända dopljuset eller bära fram barnet. Dopfadder är man sedan för resten av livet.

Förr skulle faddrarna ta hand om barnet om dess föräldrar dog, men några sådana krav finns inte idag.

Många församlingar delar ut fadderbevis. Där står datum för dopet, namnet på den som döpts och fadderns namn. Ofta finns en bön och en text som kan vara till hjälp för uppgiften.

Som förälder väljer du om barnet ska ha en fadder

Som förälder väljer du om ditt barn ska ha en eller flera faddrar. Du kan gärna fundera över fadderskapet.

Vad innebär det för dig? Vem passar bäst in i dina tankar kring fadderskapet?

Välj någon som du har förtroende

för. Det kan vara en släkting eller en nära vän.

Prata med den tilltänkta faddern, så att ni är överens om vad fadderskapet innebär. Här kan även prästen hjälpa till.

Vuxna kan också välja en fadder

Du som är ung eller vuxen kan också välja en fadder inför ditt dop – en person som du kan tala med om kristen tro och ditt liv.

Ibland behövs en ny fadder

Det händer att en person som har en dopfadder, eller föräldrarna till ett döpt barn, vill lägga till eller byta ut en fadder. Det kan finnas olika skäl till det. Då går det bra att kontakta kyrkoherden eller en annan präst i församlingen som den döpta hör till och få hjälp.

DOP LIVETS FEST



Om du inte blivit döpt som barn kan du döpas som ung eller vuxen.

Det finns olika skäl till att man döps senare i livet. Kanske har det inte blivit av, kanske har du just upptäckt den kristna tron.

Inför dopet får du undervisning

Om du vill döpas som vuxen ska du först lära dig om kristen tro. Det finns särskild undervisning för vuxna.

Tro handlar både om kunskap och erfarenheter. Som döpta ska vi med våra olika resurser delta i byggandet av det goda samhället.

Kristen tro blir en del av våra liv och den både kan

och behöver fördjupas. Vi får se på livet, samhället och världen ur trons perspektiv. Det handlar både om kunskap och om erfarenheter av Guds omsorg om oss människor och hela skapelsen.

Det är en gemensam uppgift för alla kristna att genom livet tillsammans växa i tro. Därför är det viktigt att ge utrymme för dialog, där var och en får bidra med sina insikter i tron och sin erfarenhet av hur Gud bär och ger styrka.

Som döpta blir vi delaktiga i en tolkningstradition. En tolkningstradition är som en lång kedja av kristna människors bibelläsning, reflektion och upptäckter av kristen tro, genom historien. Vi får ta emot den och vi ger våra bidrag till den.

Gud verkar i världen genom alla människors ansträngningar att stärka det goda och begränsa det

onda. Som döpta ska vi med våra olika resurser delta i byggandet av det goda samhället.

Tillsammans med alla andra döpta är vi Kristi kropp (Romarbrevet 12:4-8 på bibeln.se) och vi hör hemma i kyrkan. Därifrån sänds vi ut för att göra gott i världen och för våra medmänniskor.

Alla döptas engagemang behövs. Vi har uppgiften att föra vidare till andra det som sägs till oss i gudstjänsten: Gud förlåter, upprättar och ger nya möjligheter. Det kan sägas på många sätt, inte bara med ord. Gud behöver våra röster och händer i vardagen.

SÅ GÅR EN DOPGUDSTJÄNST TILL

Dopet kan vara en del i söndagens gudstjänst, eller utformas som en egen dopgudstjänst. Men den följer alltid samma ordning.

I dopet kombineras delar som är lika för alla med ett personligt innehåll. Det personliga, som val av psalmer, annan musik och texter väljer ni tillsammans med prästen.

När en ung eller vuxen person döps används samma ordning som när ett litet barn döps, men det kan vara lite olika innehåll.

Gudstjänsten

Gudstjänsten inleds med klockringning och att de församlade sjunger en psalm tillsammans. I ett av inledningsorden läser prästen:

I dopet görs inte skillnad på människor. Ingen är störst eller minst, först eller sist. Alla är ett i Jesus Kristus.

Så frågar prästen om namnet och därefter följer en tackbön som inleds: *Gud, tack för livet som du ger oss. Tack för (namnet).*

Prästen eller någon i dopföljet läser ur Bibeln om när människor kom till Jesus med barn och han tog emot dem. Vid vuxendop läses en annan text. Så följer en bön, där de församlade ber att Gud befriar personen från det som är ont och destruktivt och bevarar det i sin kärlek. I Bibeln läser vi om att Jesus uppmanade sina lärjungar att döpa. Så har vi döpt i den kristna kyrkan alltsedan dess.

Vattnet, en förutsättning för allt mänskligt liv, hålls i dopfunten och prästen ber:

Gud, vi tackar dig för att du i dopets källa låter det vatten strömma fram som ger världen liv.

På samma sätt som kristna gjort i alla tider stämmer de församlade in i kyrkans trosbekännelse och därefter kommer själva dophandlingen. Prästen döper genom att säga namnet på den som ska döpas och tre gånger öser vatten över huvudet med dessa ord:

Jag döper dig (namnet) i Faderns och Sonens och den heliga Andens namn.

Därefter säger prästen:

Livets Gud, uppfyll (namnet) med din heliga Ande, och hjälp henne/honom att dag för dag leva i sitt dop.

Prästen välkomnar till församlingen och kan påminna om vad Jesus har sagt:

Den som i mitt namn tar emot ett sådant barn tar emot mig.

Gudstjänsten fortsätter med förbön, Herrens bön, välsignelsen och en psalm kan avslutas med ett sändningsord:

Dopets Gud är med oss alla dagar. Låt oss leva i tillit och förväntan. Dopets Gud välsignar oss. Låt oss bli till välsignelse. Dopets Gud älskar oss. Låt oss vandra i kärlek.

LÄS MER:

www.svenskakyrkan.se/molndal/dop
www.svenskakyrkan.se/molndal/konfirmation

Foto: Jesper Wahlström, Albert Hillert/IKON, Privat
Text: Svenska kyrkan och Carina Etander Rimborg

SOMMARAKTIVITETER FÖR BARN OCH FAMILJ

EN DAG FÖR FAMILJEN 28 MAJ

Efter att ha firat högmässa i Fässbergs kyrka 28 maj (start 11.00), med bibelutdelning för 4-åringar och Söndagsklubben, väntar en härlig familjedag utanför Fässbergs församlingshem, Terrakottagatan 3 B, Mölndal.

- 12.30 Dockteater och korv i Stora salen inne i Församlingshemmet (inga övriga aktiviteter under denna tid).
- 13.00-14.30 Hoppborg, hinderbana, popcorn, fiskedamm och annat skoj utomhus.

All försäljning denna dag görs till förmån för HBE (Hopp för Barn i Etiopien.)

Bibelutdelning till 4-åringar (anmälan krävs):
jill.olandersson@svenskakyrkan.se
Till familjedagen i övrigt är det ingen anmälan.

Mer info:

www.svenskakyrkan.se/molndal/barnochfamiljassberg



KYRKÄTTAN

7-8-9 juni. För tider se kalendern.

Fässbergs Församling bjuder in till upptäcktsfärd med Kyrkrättan i Fässbergs kyrka för förskolans äldsta barn. På ett lekfullt sätt får barnen lära sig hur starkt en kyrkorgel låter, hur ett dop kan gå till, vad prästen har för speciella kläder och mycket mer. Information och anmälan: jill.olandersson@svenskakyrkan.se, Tel. 0738-520 420



SOMMARFRITIDS I MARIAGÅRDEN

Sommarfritids 19 – 21 juni

Anmälan senast 15 juni! (begränsat antal platser)

Ålder: Årskurs 4 – 6

Avgift: Gratis. Mat och aktiviteter ingår.

Vi börjar dagarna med en samling där vi pratar utifrån livet. Det blir gemenskap, lek och mat. Vår verksamhet bygger på kristen grund men man behöver inte vara kristen för att vara med.

Under veckan blir det aktiviteter både inne och ute – vi rättar oss efter vädret. Vi hoppas på en badutflykt och som avslutning åker vi till UpZone i Borås och testar höghöjdsbanorna.

Det är gratis och du anmäler dig till alla 3 dagarna om du vill vara med.

Mer info: www.svenskakyrkan.se/molndal/sommarfritids



SOMMARKYRKA VID BROSTUGAN

Välkommen till Brostugan vecka 25 och 26 i sommar och ta del av härlig gemenskap! Brostugan ligger vid Gunnebo Slott intill Stensjön, John Halls väg. Busslinje 753, hållplats Gunnebo Park.

För att vara med på aktiviteterna utan vårdnadshavare behöver du

- vara från 8 år och uppåt.
- behöver kunna ange telefonnummer till en kontaktperson.
- ha vårdnadshavares intyg om simkunnighet.

Du behöver inte föränmäla utan kom de dagar som passar dig. Det erbjuds aktiviteter för barn och ungdomar 8-13 år såsom minigolf, lek, bad med mera. Sommarkyrkan är på tisdag, onsdag och torsdag, kl. 10-13 veckorna 25 och 26. (20-23 juni samt 27-29 juni)

Mer info:

www.svenskakyrkan.se/molndal/sommarkyrka-vid-brostugan



SOMMARÖPPET KYRKANS FÖRSKOLA

Onsdagar och fredagar kl. 9.30-12.30 från 7 juni till 30 juni och 2 augusti till 18 augusti.

Samling utanför Apelgårdens kyrka kl. 9.30 och vid bra väder hittar du oss på lekplatsen på Pilvägen. Vid sämre väder är vi inne. Sångstunden börjar 11.00. Kaffe, te, vatten och kex finns på plats. Ta med eget förstärkt mellanmål. Fika till självkostnadspris

Mer info:

www.svenskakyrkan.se/molndal/nyheter/sommaroppet-kyrkans-forskola



Utflykt till Liseberg 16 augusti kl. 14.00–20.00

Anmälan krävs.

Kontaktperson: Caroline Casco,
caroline.casco@svenskakyrkan.se



Foto: Magnus Aranson, Johannes Frandsen, Shutterstock / IKON



Matilda –

Dela ut mat, spela dockteater och leda lovsång. För den som är ung och vill engagera sig finns det fler uppgifter än att vara konfirmationsledare. Fässbergs församling satsar på en bredd för unga ideella.

Matilda Eriksson, är en av församlingens unga ideella. Hon konfirmeras först i sommar, men har varit ideell sedan över ett år tillbaka.

– Jag började i en ungdomsgrupp för 13-åringar och uppåt, och sedan började jag hjälpa till i en grej, sedan i nästa, sedan i en tredje. Jag tyckte det var kul i början och det hände mycket olika grejer i kyrkan, så jag fortsatte att prova nya saker.

I församlingen har man tagit ett större grepp om arbetet med idealitet bland barn och unga. En av de anställda som träffar Matilda och resten av de unga ideella är Marie Frändfors, en av församlingens pedagoger som arbetat med barn i församlingen sedan snart 16 år. Hon berättar att hon ser problem i hur kyrkan ofta närmar sig arbetet med yngre.

– Slussar man bara in barnen i barngrupper så tappar man dem, ibland redan innan konfirmationen, för man har inte tagit dem på allvar. Och då har vi tappat bort vad Jesus säger: "Låt barnen komma till mig och hindra dem inte". Det måste vi ta på allvar, och försöka se vad det betyder.

– Vi måste komma ihåg att barn och unga är subjekt, inte bara objekt som personal skapar verksamhet för, säger Johanna Risenfors Lindmark, präst i Fässbergs församling med samordningsansvar för konfirmand och ungdom.

Bered mark och ge plats

– Vi måste bereda mark så att de unga får plats, får utvecklas och växa i sin tro, och får ge vidare av sin tro. Det tror jag att vi hittat till här, säger Marie.

Matilda är i dag en riktig mångsysslare i församlingen. Hon är bland

annat med som ledare i församlingens barngrupper.

– Jag ser hur glada barnen blir, det är något speciellt med det. Ibland får man verkligen tvinga dem att gå hem, för de är så glada här. Det är kul att kunna hjälpa dem att få en bra bild av kyrkan, och att de ser tron och Gud som något kul.

Be-Se-Ge

Matilda är engagerad genom församlingens Be-Se-Ge-grupp, som Marie var med och startade.

– Den heter Be-Se-Ge, för det är i den ordningen vi gör det. Vi börjar med att be, sedan se, både på Jesus, hur Han gör, och runt omkring oss. Ser jag någon som står ensam och vad kan jag i så fall göra med det? När vi är medvetna om vad vi ser, då kan vi ge.

Gruppen startades i augusti 2021, och har nu 15 unga som är engagerade.

– I början av terminen träffas vi en heldag med bön, undervisning och restaurangbesök eller helgläger. Vi vill att de ska få ordentligt med påfyllning inför varje termin. Sedan fungerar gruppen mer som ett nätverk där man kan engagera sig. Några, som Matilda, är regelbundet med i vårt dockteater-team, säger Marie. – Där tränar vi på att berätta bibelberättelser genom dockteater och besöker olika församlingar. Några är ledare i barngrupper varje eller varannan vecka beroende på hur mycket tid man har och vissa är med vid särskilda tillfällen. Det kan vara att man är med på en söndagsgudstjänst och hjälper till med olika saker där, eller så är det en familjedag, där man kan vara ansvarig för hoppborgen eller popcornmaskinen, vad det nu är. Vissa, som Matilda, är med på alla delarna, men annars är huvudtanken att man ska kunna gå in på olika plan, på olika sätt, men tillsammans med andra.

– Egentligen är Be-Se-Ge tänkt från elva år, men den yngsta är faktiskt nio år nu, berättar Marie. Utöver de



att bli tagen på allvar

som är engagerade genom Be-Se-Ge har församlingen också runt 20-25 engagerade bland äldre ungdomar som redan konfirmerats.

Ung ideell i alla åldrar

– Ung ideell är ett samlingsbegrepp för att visa att man inte bara kan vara ung ledare utan att det kan vara vad som helst, säger Johanna, som arbetar med de äldre ungdomarna.

– Det finns ju de som inte är konfirmandgruppsmänniskor, några kanske hittar till gudstjänsterna och till veckomässorna, några är med och spelar, några hittar till matutdelningen och diakonin. Alla är inte stöpta i samma form, och det är det vi har försökt sträva efter här, att det ska finnas en mångfald. Alla "kyrktanter" vill inte läsa texter i kyrkan heller, någon vill koka kaffe. Någon annan vill leda andakt eller undervisning, någon vill göra praktiska saker. Barn och ungdomar är ju individer på samma sätt som vuxna, så det måste finnas en bredd av uppgifter.

– Och precis som en ungdom kan göra annat än jobba med ungdomar, så har vi bland våra unga ledare en som är 86 år, som har hängt med i många år. Hon hänger med på tacokvällar, hon har tagit med sina kompisar och delat ut pizza på en pizzakväll med ungdomarna. Så det går åt båda hållen.

Ge förtroende

Johanna berättar att en viktig förutsättning för att kunna utveckla arbetet har varit församlingsherdens tydlighet med vikten av att ge ungdomarna förtroende.

– Hellre att ungdomarna har nycklar och något går sönder än att de inte kommer in, det har han varit tydlig med ända från början, och det har varit väldigt viktigt för oss. Det finns en stor frimodighet i det.

Upplägget kräver också en viss flexibilitet hos verksamheten och personalen när oförutsedda saker sker. Fastän alla litar på de ungas engage-

mang behövs också en ödmjukhet inför att de har mycket annat som pågår i livet, och att de är just unga. Ingen vill att engagemanget i kyrkan ska kännas som en press.

– Man måste hela tiden ha en plan B för verksamheten, säger Marie. Vi kan inte lägga på barnen att gruppen är ett ansvar de måste bära. Belastningen är väldigt olika vid olika tillfällen under terminerna, så jag måste kunna hantera gruppen om en ung ledare får förhinder. De ska inte behöva be om ursäkt om de inte kan komma. De är ju fortfarande barn, det måste finnas en balans i ansvaret.

– Det ska de inte behöva, håller Johanna med. Men att de inte vill utebli tyder på att de känner att de har en egen uppgift, ett eget ansvar. Samtidigt som vi inte vill ge dem extra press så vill vi att de ska känna att deras roll betyder någonting.

Att Matilda har en roll som betyder något, både för henne själv och för andra, är tydligt. Att få ta emot och dela känslan av gemenskap som är det viktigaste för engagemang.

– Dels får jag själv en gemenskap här, jag vet att hit kan jag alltid komma. Och jag lär mig jättemycket, det gör jag fortfarande. Men det är också en chans för mig att få ge en gemenskap till andra, både barn, ungdomar och äldre.

Matilda minns hur det var när hon började komma till ungdomsgruppen i en period där mycket kändes jobbigt i skolan och med kompisar:

– När jag kom hit kände jag mig aldrig utanför. Det var en känsla av att verkligen höra till någonstans. Jag ser det med barnen också, även om de har det svårt i skolan, men när de kommer hit slipper de undra vem de kan sitta med. Hela gruppen är vänner, de tänker på varandra allihop och märker om någon är utanför, även de små.

Johanna och Marie bekräftar att de unga är fantastiska på att skapa just en sådan gemenskap där alla väl-

kommas, att de ser de nya i de sammanhang där de finns med, oavsett om det är som deltagare eller som ledare, och att de skapar något som de som anställda kan ha svårt att nå fram till.

Marie berättar om Matildas viktiga bidrag i barngrupperna, och hur viktigt det är med olika perspektiv.

– Man har existentiella frågor redan tidigt i livet, och där tycker jag att du har en jättestark sida Matilda! Du ser de barn som kämpar med stora frågor rent existentiellt, vem är jag, varför finns jag, och du är så bejakande för dem. Och eftersom du är närmare dem i ålder kan du möta dem på ett sätt som jag aldrig kunnat, fastän jag jobbat med de här frågorna i hela mitt liv. Jag lär mig så mycket av dig!

Pröva sig fram

För att komma i gång med att bredda arbetet med ideella understryker Johanna och Marie hur viktigt det är att man får prova sig fram, och framför allt, låta de ideella få prova sig fram. De betonar också att även om man vill sikta högt måste man börja med att gräva där man står:

– Se de som redan finns i verksamheten! Vi kan inte bara lägga fokus på de vi inte når, säger Johanna, och fortsätter:

– Man kan inte gå från 0 till 100 direkt. Man kan inte bara ha blicken på ett avlägset mål, utan man behöver se var man är idag, titta på vad man har och bygga utifrån det. Och om man gör det man brinner för smittar det av sig. När barnen ser att till exempel bönen betyder något för oss tror jag att det är mer väsentligt och kan slå an mer än om vi bara försöker berätta om det. Där tror jag på att ge ett sammanhang, och ge chansen att se någon som tar det hela på allvar.

Rustar nästa generation

– Det här är vad jag brinner för, utbrister Marie innan samtalet avrundas och både personalen och unga i Fässberg återgår till dagens

verksamheter.

– Jag försöker rusta nästa generations ledarskap, som är ett ledarskap redan idag, men som kommer stå på olika positioner i hela samhället, inte bara i kyrkan, för att visa på Jesus överallt. För vi kommer att behövas. Folk som står stadigt, som har erfarenhet, som lever med Jesus. Det är min vision!

Text: Frida Blomqvist

Foto: Frida Blomqvist och Marie Frändfors

(Texten är en förkortad version av en artikel som tidigare har varit publicerad i tidskriften Korsväg nr 1 2023)



Agnes Sandahl är 13 år och har varit med i Be-Se-Ge i två år. Hon är med både i "Dockteater-teamet" och som ledare i gruppen "Popcorn".

Varför är du med i gruppen?

– Jag går i Be-Se-Ge för att jag tycker det är kul att vara med småbarn i aktiviteten Popcorn (för 4-6 år) där vi lär dem låtar och att sjunga med. Men vi lär dem också vem Jesus är!

– Jag är även med i dockteater-teamet där vi oftast är i kyrkor och visar upp olika uppträdanden om vem Jesus är.



Halima vandrade barfota i 25 dagar med minimal tillgång till mat och vatten. Nu befinner hon sig i ett flyktingläger i norra Etiopien där hon får stöd genom Act Svenska kyrkans partner på plats. Foto: Magnus Aronson.

Flykten från Berhale

Första gången Halima tvingades fly var hon 16 år. Åtta år senare tvingades hon åter igen på flykt, den här gången tillsammans med sina två små söner. I 25 dagar vandrade de, barfota och med minimal tillgång till mat och vatten.

När kriget i Tigray i Etiopien spred sig till Afarregionen i slutet av 2021, tvingades tusentals eritreanska flyktingar att evakuera Berhale flyktingläger. En av dem var Halima, 25 år. – Vi tvingades fly rakt ut i öknen när striderna spred sig. Det fanns inga andra transportmöjligheter än att gå, berättar Halima.

Halima bär en cerise sjal över huvudet, men det är inte den färgglada sjalen som fångar min uppmärksamhet. Det är hennes outgrundliga blick och självklara sätt att föra sig när hon serverar det traditionella

etiopiska kaffet i små koppar, med popcorn som tilltugg.

Trots att människorna här saknar tillgång till allt utöver det mest basala bjuder de på vad de har. Tillsammans smuttar vi på det starka kaffet och tittar nyfiket på varandra. Det känns fint och värdigt.

Extrema förhållanden

Vi befinner oss i Serdo flyktingläger i det etiopiska låglandet i nordöst, inte långt ifrån den plats som sägs vara "mänsklighetens vagga". Det var hit, fyra mil utanför staden Samara, som Halima och människorna från Berhale flyktingläger kom efter sin långa vandring på nästan 20 mil.

Här är både landskapet och levnadsförhållandena extrema. Solen är brännande het och det finns knappt

någon växtlighet. Det är sand så långt ögat kan se, sand som när det blåser tränger igenom kläderna och får det att sticka i huden som av tusen nålar.

– När vi kom hit hade vi inget skydd mot solen och blåsten. Inget vatten och ingen mat, berättar Halima. Det var verkligen svårt att överleva.

De etiopiska myndigheterna fick snabbt hitta en plats dit människorna från Berhale kunde ta sig när kriget spred sig. Inledningsvis fanns här ingenting. Tält, vatten och mat fick fraktas hit.

Vandrade barfota i 25 dagar

Efter att vi ställt några artighetsfrågor, frågar jag Halima om flykten från Berhale. Hennes blick möter min, men försvinner i fjärran när hon tänker tillbaka på de där tim-

marna, dagarna och veckorna. Hon pratar med låg röst när hon berättar.

– Det tog oss 25 dagar att komma fram och vi hade nästan ingen mat eller vatten. Marken var så salt att våra barfota fötter fick stora sår. Ljudet från kriget skrämde oss.

Hon tystnar och slår ned blicken. Minnena som kommer tillbaka är smärtsamma och hon sitter tyst en lång stund innan hon fortsätter.

– Många människor dog längs vägen. Barn dog. Det var fruktansvärt, men vi kunde inget göra, berättar Halima.

Många klarade inte flykten, men som av ett under överlevde Halima och hennes barn den svåra vandringen. Märkbart påverkad av det trauma som hon och tusentals andra

tvingats genomlida, finns det ändå en styrka i hennes blick.

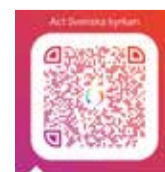
Livet i Serdo

I dag lever cirka 2 300 människor i Serdo flyktingläger, som nu är mer organiserat än för ett år sedan. De provisoriska tälten har ersatts med enkla väderbeständiga boenden och det finns latriner och stationer för handtvätt.

Stödet från bland annat Act Svenska kyrkan har varit avgörande för Halimas och de andra flyktingarnas överlevnad. Genom lokala partner har Act Svenska kyrkan bland annat bidragit till att skapa försörjningsmöjligheter och ekonomisk inkludering för människorna i lägret. Tack vare utbildning i hantering av pengar och startkapital för att starta småskaliga verksamheter, har människor kunnat börja generera



Act Svenska kyrkan är Svenska kyrkans internationella bistånds- och utvecklingsverksamhet. Tillsammans med andra kyrkor, organisationer och frivilliga arbetar Act Svenska kyrkan långsiktigt mot fattigdom, förtryck och orättvisor och agerar snabbt vid katastrofer. Tack vare lokala samarbeten är arbetet effektivt och handlingskraftigt. Tillsammans med modiga människor över hela världen kämpar vi för alla människors rätt till ett värdigt liv. **Stöd arbetet via swish 900 1223 eller använd QR-koden.**



Över 100 miljoner människor är på flykt och 300 miljoner människor är i behov av humanitärt bistånd. Bakom varje siffra finns en människa. Halima och hennes barn är ett par av dessa. En människa som har rätt till trygghet och ett värdigt liv. Genom lokala partner finns Act Svenska kyrkan på plats före, under och efter en katastrof. Tillsammans kan vi rädda liv och ge människor kraft att resa sig starkare.

FINNS GUD?



en inkomst. En viktig del har varit utformandet av självhjälpsgrupper, där människorna som drabbats själva leder arbetet med att organisera och bygga upp sina liv igen.

Halima och hennes familj bor i ett enkelt skjul med väggar av korrugerad plåt och tak vävt av palmblad. Det finns inte mycket mer än några husgeråd och filtar, men här de är åtminstone trygga. Mohammed, 4 år, och Ahmed, 2 år, går i förskola i lägret och Halima är med i en självhjälpsgrupp som består av 14 medlemmar. De är engagerade i att sköta den spannmålsmjölkvarn som finns i lägret.

– Jag är glad över att få vara en del av gruppen. Det ger mig en möjlighet att träffa de andra kvinnorna och vi får en chans att samtala och dela varandras bördor och erfarenheter, berättar Halima.

Vill återvända till Berhale

Trots att situationen i lägret är bättre i dag, kvarstår många utmaningar för människorna som lever här. Halima drömmer om att så snart som möjligt kunna återvända till Berhale, som blivit hennes hem. Och allteftersom situationen stabiliserats, börjar människor vända tillbaka. Halima berättar att hon vill kunna erbjuda sina barn en bättre framtid.

– Jag vill kunna ge mina barn det de behöver. Jag vill ge dem utbildning, skolmaterial och kläder. Jag vill kunna försörja mina barn och inte vara beroende av andra. Det är så jag vill se mig själv, säger Halima.

När vi säger hej då får vi sällskap av en stor skara glada barn. De tjuter av skratt och ropar med höga röster på svenska: "Ett. Två. Tre..." Hela vägen till tio. Mitt resesällskap har blivit uppvaktade av vetgiriga och nyfikna flickor och pojkar som velat lära sig räkna på ett nytt språk.

Trots att jag vet att deras liv är kantade av enorma utmaningar och att de bär på svåra upplevelser, känns det ändå hoppfullt att barnen har så nära till skratt. Och jag vet att det finns många vuxna här som vill deras bästa. Vuxna, som precis som Halima, måste hitta kraften att fortsätta kämpa. För barnens skull.

Text: Sara Holmberg Act Svenska kyrkan

"KONFIRMATION – DET BÄSTA JAG GJORT"

Varje år säger mängder med 15-åringar att konfirmationen är det bästa de gjort. Vi hoppas att du ska känna samma sak!

I början av maj fick alla hushåll där det bor en ungdom född 2009 en folder med erbjudande att gå på konfirmationsläsning.

Under året får du möjlighet att utforska livet på egen hand och tillsammans med andra, i skratt och allvar, på läger och hemma. Vem är Gud och vem är jag och vad går livet ut på? Vi kommer läsa bibeln och lära mer om kristen tro.

Svenska kyrkan Mölndal med Fässbergs, Källeredes och Stensjöns församlingar erbjuder dig att välja det alternativ som passar dig bäst utifrån tid, plats och innehåll.

I en del av grupperna är det begränsat antal platser, så anmäl dig i god tid.

Välkommen med din anmälan senast 7 juni
www.svenskakyrkan.se/molndal/konfirmation

Pusselbit för konfirmander



Mer än tusen svenska tonåringar besökte Victoriaförsamlingen i Berlin i våras. Sofia Falk är församlingens kyrkomusiker och en av dem som tar emot.

– Veckan efter påsk kommer de flesta konfirmandgrupperna, säger Sofia Falk. Vi har grupper här på höstlovet och sportlovet och under Stilla veckan också, men i påskveckan är det 700 konfirmander!

Att ta emot svenskar som är på resa är en av huvuduppgifterna för Svenska kyrkan i utlandet överallt i världen där den finns. I Berlin innebär det bland annat att laga spaghetti och köttfärsås eller tacos när svenska församlingar kommer med sina konfirmander – grupperna från Vetlanda pastorat, bland annat. Och att berätta om församlingens historia:

– De kommer hit och äter lunch och hyr våra lokaler för att ha lektion, och så brukar de vilja ha ett föredrag om Victoriaförsamlingen. Vi firar 120 år i år.

Flyktinghjälp

Victoriaförsamlingen i Berlin byggdes med personligt stöd från drottning Victoria, som var född som prinsessa av Baden. När dåtidens motsvarighet till Svenska kyrkans ledning inte lyssnade så noga på de svenska hantverkare som hade kommit till Berlin för att arbeta och ville samlas som hemma och fira gudstjänst på svenska, då trädde hon in.

– Vi har en lång tradition av att ha öppet året runt och gudstjänst varje söndag, säger Sofia. Församlingen fanns alltså redan under första världskriget, men när Victoriaförsamlingens medarbetare talar om "kriget" är det andra världskriget de menar. Det är också

en viktig anledning till att svenska konfirmander och ungdomsgrupper kommer på besök.

– Alla i församlingen visste inte om allt som hände, men det var många medlemmar som bildade nätverk och hjälptes åt, berättar Sofia. Det var mycket arbete med flyktinghjälp här. Dels gömde församlingen flyktingar, dels togs det fram förfalskade dokument åt dem, och så gömdes det dokument i byggnaderna också.

Gömnda i källare

En av dem som i efterhand har blivit mest känd för sina insatser är prästen Erik Perwe, som ofta kallas "bombprästen" och "den evige förfalskaren" (det senare eftersom han så skickligt ordnade falska dokument åt judar på flykt), men många fler var med i arbetet.

– När ryssarna kom hittade de två familjer som satt gömnda i vår källare, berättar Sofia. Kyrkan hade klarat sig fram till dess, men då brände ryssarna ner den.

I kyrkans trädgård hade det fallit bomber vid flera tillfällen under kriget, och så sent som förra året hittades en, fyrtio centimeter under jordytan.

– Kriget är så närvarande, säger Sofia. Det hittas bomber här i Berlin varje vecka.

Bakar bullar varje dag

Som kyrkomusiker i Victoriaförsamlingen har Sofia musik och kör med barn som går i den svenska skolan på området, och hon leder en kör för bofasta svensktalande Berlinbor och en som mest består av studenter och andra yngre vuxna. Den här vårterminen är det bland annat Hjalmar Gullbergs och Lars-Erik Larssons Förklädd gud, skrivet och uruppfört under andra världskrigets första år, de vuxna övar på.

– Det är många tyskar som kommer hit för att prata svenska och fira gudstjänst på svenska, säger hon, och för svenskar är församlingen nog ett lugn och en trygghet, en liten bit av Sverige, en plats där de kan slappna av.

Bakas det bullar?

– O ja! Många! Vi har ett café, och vi bakar på beställning åt ambassaden också, så ofta är det mellan 200 och 500 bullar på en dag.

Håller kyrkans budskap levande

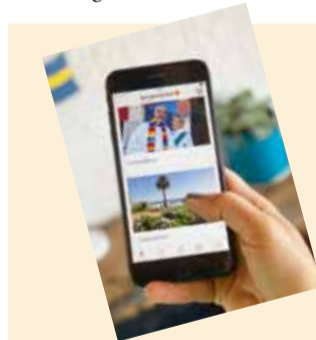
De svenska tonåringarnas besök blir också en återkommande påminnelse om församlingens uppgift.

– Föredraget om församlingens historia är ju en pusselbit för dem, tillsammans med deras besök i ett koncentrationsläger och vid muren och Brandenburger Tor. Församlingen består av människor, det är vi som håller kyrkans budskap levande hela tiden, och kyrkan finns mitt i samhället. Vi måste våga vara obekväma när det behövs.

En del unga gäster återkommer efter ett tag med en ansökan – de vill bli volontärer i kyrkan i Berlin. Varje år väljs ett par stycken ut och blir Sofias och hennes kollegors arbetskamrater under ett år. Men ganska ofta kommer responsen ännu snabbare:

– Jag spelar när de är i kyrkan, och de kommer förbi på vägen ut och vill fråga om orgeln – det är roligt! Och många säger att spaghetti och köttfärsås här var den godaste de har ätit.

Text: Anna Braw Foto: Per Gustafsson



SVENSKA KYRKAN I UTLANDET

Svenska kyrkan i utlandet har församlingar på ungefär 40 platser runt om i världen, och svenska präster reser regelbundet till ytterligare ett 100-tal. Du som vill ge en gåva till arbetet kan swisha till 9016031 eller använda plusgironumret 90 16 03-1 eller bankgironumret 901-6031.

Läs mer:

www.svenskakyrkan.se/iutlandet



DROTTNING VICTORIA

Drottning Victoria föddes 1862 som prinsessa av Baden och hade alltså tyska som modersmål. När hon gifte sig med den svenske kronprinsen Gustaf blev hon kronprinsessa av Sverige och Norge, och när han blev Gustav V 1907 blev hon Sveriges drottning. Hon engagerade sig mycket i hjälparbete, bland annat i Centralkommittén för samordning av särskild hjälpverksamhet under första världskriget.



ERIK PERWE

Historikern Johan Perwe har skrivit om sin morfar, Erik Perwe, som var präst i Victoriaförsamlingen i Berlin under andra världskriget och som tillsammans med medarbetare, församlingsmedlemmar och medlemmar i den tyska motståndsrörelsen arbetade för att rädda människor som förföljdes av den nazistiska regimen. Det var både judar och människor som hade engagerat sig mot nazismen som fick hjälp. Erik Perwe dog när det flygplan som han reste med från Berlin mot Stockholm sköts ner nära Falsterbo 1944.

Kyrkogård - tips på bra blommor



Foto: Martina Skånsberg

Kyrkogårdarna i Mölndal är en skön oas året runt. Där finns parkbänkar, promenadvägar och framförallt en vacker grön miljö.

En kyrkogård är full av liv. Dels av alla de liv som levt före oss och som vi kan minnas när vi vandrar och läser på gravstenarna. Men också det vilda livet av insekter och natur.

Kyrkogårdspersonalen arbetar ständigt med att sköta kyrkogården på ett miljöanpassat sätt, så att djur och natur frodas och bidrar till det gemensamma välbefinnandet.

Har du inte tagit en promenad på någon av kyrkogårdarna så rekommenderas du att göra det i sommar. Njut av fågelsång, blommor och lugnet som råder.

För dig som har en grav på någon av kyrkogårdarna finns möjlighet att köpa hjälp med skötsel och plantering.

Men kanske vill du själv plantera och sköta om graven. Här kommer några tips på olika blommor som du kan välja till graven. Tipsen passar lika bra till rabatten hemma i trädgården eller krukans på balkongen.



BLOMMOR SOM BEHÖVER KÄRLEK:

- Stjärnöga
- Sommardahlia
- Margueriter
- Pelargonier

De står sig ofta hela säsongen, om de vissna blommorna plockas bort. Är inte rådjur och harars favorit att äta på.

BLOMMOR SOM "RENSAR SIG SJÄLVA":

- Begonior av alla slag
- Sommarljus
- Salvia
- Verbena
- Småblommig petunia, så kallade million bells
- Lyckliga Lotta

Dessa är perfekta om man inte har tid att plocka de vissna blommor lika ofta och är mer torktåliga.

Återtagna gravar - vad händer sen?

När en grav inte längre har en gravrättsinnehavare söker kyrkogårdsförvaltningen efter anhöriga, genom anslag på graven och annonser under ett par år.

I begravningsavgiften ingår en gravrätt i 25 år. Efter detta kan gravrättsinnehavaren välja att förlänga eller återlämna graven till kyrkogårdsförvaltningen.

Om en grav är utan gravrättsinnehavare eller att det inte går att hitta någon som gör anspråk på graven, så återgår den till kyrkogårdsförvaltningen. Graven kan sedan återanvändas till att begrava i, eller så lämnas platsen orörd men vårdas av kyrkogårdsförvaltningen.

Är graven av kulturhistoriskt värde och skyddad av kulturminneslagen är användningsområdena begränsade. Kyrkogårdsförvaltningen i Mölndal använder vissa återtagna gravar till

- Fjärilsgravar - blommor planteras som fjärilarna gillar
- Planterar frön på gravarna och låter se vad som växer upp för en naturlig känsla.
- Till biologisk mångfald tex planterar växter som bin och andra insekter gillar.

Ny gravrättsinnehavare

Återlämnade gravar kan återupplä-

tas till nya gravrättsinnehavare. I en återlämnad grav har ingen begravts på minst 25 år, för att bevara gravfriden.

I de större städerna i Sverige som till exempel Mölndal ökar befolkningen och därmed behovet av mer gravmark. Återlämnade gravar är ett sätt att göra plats för de som behöver. Men mer gravmark kommer att behövas i Mölndal.

I dag finns följande gravskick i Mölndal:

- **Kistgravplats** (jordbegravning) där hela kistan sänks ner i jorden.
- **Urngravplats.** Kan göras på en befintlig kistgravplats eller på en särskild urngravplats.
- **Minneslund,** där askan grävs ner inom ett område i minneslund. Där närvarar inte anhöriga vid akten och det finns heller inget namn på de gravsatta. Särskild plats finns för blommor och ljus. Kräver ingen skötsel.
- **Askgravlund** liknar minneslund, men där finns en minnesplatta på ett särskilt ställe. Anhöriga kan närvara vid akten.
- **Askgravplats (anläggs hösten 2023)** liknar askgravlund men ska anläggas i återlämnade gravar. Minnesplatta sätts upp. Anhöriga kan närvara vid akten.

Biologisk mångfald

Kyrkogårdsförvaltningen i Mölndal har valt att satsa på att skapa en plats på alla kyrkogårdarna där det frodas mycket liv, biologisk mångfald och där allt som planteras är genomtänkt. Genom att värna om växter, djur och natur bidras med att bevara viktiga arter.

Text: Anna Karlsson och Carina Etander Rimborg

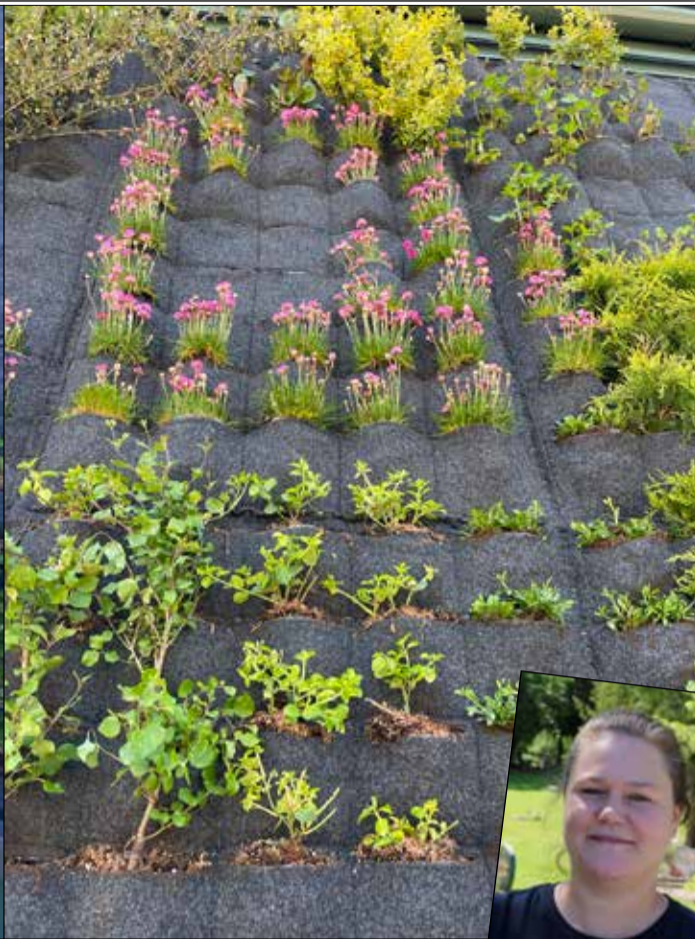
Har du frågor om gravskötsel, om gravrättsinnehav eller om andra frågor som rör kyrkogården kan du läsa mer på webbsidan eller ta kontakt med kyrkogårdsförvaltningen.

Webbsida:
www.svenskakyrkan.se/molndal/begravningsverksamhet

E-post:
molndal.kyrkogard@svenskakyrkan.se

Telefon:
 031 761 93 00





Erika Nilsson, landskapsarkitekt som planerat växtväggen och övriga grönområden i samband med maskinhallen. Utomhusväggen är en av tio i hela Sverige.

Levande maskinhall

Den 9 maj var det officiell invigning av den nya maskinhallen på Fässbergs kyrkogård. Det bjöds på korv med bröd och kaffe till besökarna anordnat av kyrkogårdsförvaltningen.

Tänkarna på att bygga en ny maskinhall på Fässbergs kyrkogård har funnits i flera år. Den gamla var för liten och följde inte arbetsmiljöverkets regler. Varje gång en maskin skulle tas ut för arbete var man tvungen att flytta flera maskiner åt gången vilket resulterat i att alla maskiner tagits ut och in på daglig basis med mycket spiltid som gick åt.

Maskinhallen med biologisk mångfald i fokus

Den nya maskinhallen på cirka 390

kvadratmeter är byggd för framtiden, med klimat och miljö i fokus. Den har ett grönt sedumtak, ett spännande tak med levande växter. Det minskar risken för översvämning vid plötsliga skyfall, tar upp och binder föroreningar i luften, och isolerar byggnaden året runt vilket ger en jämnare inomhustemperatur. Det skyddar takets tätskikt mot UV-strålning och dämpar buller. – Det arbete som vi gör på kyrkogårdarna har ett långsiktigt tänk kring klimat och biologisk mångfald. Vi försöker tänka flera steg framåt i planeringen och se till att bidra för ett bättre klimat, säger kyrkogårds- och fastighetschef Marie Fischer.

Maskinhallen har även fått sig ett grönt lyft på en av väggarna. Där det

har byggts en grön vägg av växter.

Tänkte på grannarna

– Vi tänkte på de närmaste grannarna, som är ett villakvarter. Att de skulle få en finare utsikt än bara en maskinhallsvägg att titta på. I samma vecka hittade vi ett nytt och kreativt sätt att få in växtlighet på kyrkogården berättar Marie Fischer.

Detta är ett modernt sätt att få in växter i miljöer där det saknas markyta, något som har utvecklats i storstäder och centrummiljöer. Den 3 maj påbörjades planteringen av växtväggen och arbetet höll på i drygt en vecka. Planteringen sker lodrätt 3–5 plantor per kvadratmeter. Sammanlagt är det 2750 plantor av 32 olika sorter, för att ge en harmonisk men

ändå livlig vägg.

Väggen och taket bidrar med sina ekosystemtjänster i att hantera dagvatten samt partikelreducering. Detta gynnar både insekter och luften då det blir som en grön lunga, växterna tar upp gifter i luften. Både taket och väggen har bevattningssystem och vattnar sig själva.

En vacker trädallé

Upp till maskinhallen har det även planterats en ny fin trädallé med Magnolia, smalkronig Avenbok samt Ullungrön. Vid valet av träd har tagits hänsyn till olika faktorer som växtsätt, vackra färgrika bladverk och sluthöjd.

Text: Anna Karlsson och Carina Etander Rimborg
Foto: Carl Sjögren

Kikås gamla kapell renoveras

Mölnalds kyrkogårdar är fulla av historia och en del av begravningsavgiften går till att bevara och reparera de gamla byggnaderna som finns på de olika kyrkogårdarna.

Kikås gamla gravkapell i rött tegel byggdes 1887, samtidigt som Kikås kyrkogård kom till. 1935 byggdes det nya gravkapellet i gult tegel som har plats för 70 personer. På senare år är det bara det större kapellet som har använts, men nu ska alltså det äldre kapellet rustas upp för att kunna nyttjas. Gamla kapellet på Kikås är byggt i romansk rundbågestil och ritat av Adrian Peterson.

Begravningskapell och bårhus

Förr i tiden skedde alltid begravningen ute, oavsett väder och vind. Så när Kikås kyrkogård anlades 1887 så fanns en önskan om att ha ett skydd mot vådrets makter och kapellet byggdes. Förutom att användas till begravningar så fungerade också kapellet som bårhus.

Under alla dessa år så stod begravningsällskapet upp under begravningen. Men 1935 när nya Kikås kapell invigdes fanns det givetvis stolar och plats för större sällskap. När det nya kapellet var byggt använde kyrkogårdsvaktmästarna det gamla kapellet som raststuga och lunchrum, med en kamin som enda värmekälla.

Blir ett komplement

Nu är det planerat att Kikås gamla kapell ska renoveras. – Kapellet är tänkt att användas som ett komplement till stora kapellet. Med andra ord vill vi använda det gamla fina kapellet för mindre sällskap vid begravningar och urnutlämning, då anhöriga kan sitta här en stund innan sänkning, berättar Marie Fischer, kyrkogårdschef.

– Det fanns ett tag tankar på att kapellet skulle bli ett kolumbarium (gravvalv för urnor) med det är inte aktuellt längre, fortsätter Marie.

Det drygt 30 kvadratmeter stora begravningskapellet har haft många olika användningsområden genom tiderna, och nu planeras för att det ska få sig ett ansiktslyft. I planen ligger att ska de murade fogarna ses över, de handblåsta fönstren plockas ut, fönstren renoveras för att sedan sättas tillbaka. Golvet ska läggas om, vägghpanel bytas ut och taket ses över. Det tidigare oisolerade kapellet värmdes upp av en kamin, den planeras ersättas med en mer ekonomisk och praktisk luftvärmepump.

– Det rör sig om en totalrenovering av det lilla kapellet, säger Marie Fischer och vi hoppas kunna erbjuda detta som ett komplement till Kikås nya kapell. Vi väntar bara på besked från Länsstyrelsen.

Text: Anna Karlsson och Carina Etander Rimborg
Foto: Martina Skånberg



BEGRAVNINGSavgift

Begravningsavgift betalas av de som är folkbokförda i Sverige den 1 november året före inkomståret. Svenska kyrkans församlingar och pastorat är ansvariga för begravningsverksamheten, utom i Stockholm och Tranås där kommunen är ansvarig.

Begravningsavgiften ska bland annat täcka kostnader för skötsel av begravningsplatser, kremering och gravsättning. Avgiften är däremot inte kopplad till enskilda personers begravningar.

Detta ingår i begravningsavgiften:

- Gravplats eller motsvarande på allmän begravningsplats under 25 år.
- Gravsättning inklusive gravöppning, återfyllning och iordningställande av öppnad grav.
- Transporter från det att huvudmannen (Svenska kyrkan Mölnald) tagit ansvaret. (Särskilda regler gäller om transporten görs utanför huvudmannens område.)
- Kremering
- Lokal för förvaring och visning av stoftet
- Lokal för begravningscermoni utan religiösa symboler (ceremonilokal)

Detta ingår INTE i begravningsavgiften:

- Kista och svepning
- Transport från hem/sjukhus till anvisad lokal hos Svenska kyrkan Mölnald
- Annonsering
- Kistdekorationer
- Begravningscermoni och begravningsförrättare. Avliden som tillhör Svenska kyrkan har rätt till begravningsgudstjänst utan kostnad för dödsboet.
- Minnesstund
- Urna
- Tillverkning, montering och underhåll av gravsten eller annan fast gravanordning
- Skötsel av gravplats

Begravningsombud

I begravningsombudets uppgifter ingår bland annat att ha aktuell kunskap och ge råd om begravningsfrågor för dem som inte tillhör Svenska kyrkan, samt att finna värdig och passande lokal utan religiösa symboler till begravningscermoni. Ombudet granskar även om begravningsavgiften ligger på en rimlig nivå.

Det är Länsstyrelsen i Västra Götalands län som utser begravningsombud i regionen, länsstyrelsen har också tillsynsansvaret över dessa.

Ombud utsedd för Mölnald:

Bernt-Akke Runberg (utsedd 1 jan 2023-31 dec 2026 av Länsstyrelsen)

www.svenskakyrkan.se/molndal/begravningsavgiften

TACK VARE DIG SOM ÄR MEDLEM I SVENSKA KYRKAN HAR FÖLJANDE KUNNAT GENOMFÖRAS I MÖLNDAL 2022:

64	bröllop med par som vigdes 2022
67	musikgudstjänster med cirka 10 000 besökare
130	vuxna i regelbunden verksamhet som inte är kör
180	tillfällen med Öppen kyrka i Fässbergs kyrka med 1 080 besökare
245	barn och unga i regelbunden verksamhet som inte är kör
500	besökare till olika vernissager
550	körsångare i alla åldrar
2 000	besökare till temakvällar i Stensjökyrkan
5 000	diakonala besök
13 000	besök i öppen barn och ungdomsverksamhet
19 000	besökare kom och såg konstverket Gaia
35 000	besökare till övriga gudstjänster (ej musikgudstjänster)



KULTURKVÄLLAR I KÅLLEREDS KYRKA



Tisdag 4 juli kl 19-20

Fotovisning i kyrkan "Källered förr"

Inge Börjesson och Staffan Bjerrhede - Källered's Hembygdsförening

Tisdag 11 juli kl 19-20

Kyrkogårdsvandring

Inge Börjesson och Staffan Bjerrhede - Källered's Hembygdsförening

Café Stallet öppet 20.00.



HITTAUT!

Hittaut är en gratis friskvårdsaktivitet där du med hjälp av karta (på papper eller i appen) ska finna checkpoints. Det finns checkpoints i fyra olika svårighetsnivåer och de är placerade i stadsmiljö, parker, bostadsområden och tätortsnära skogar.

Hittaut är tillgängligt dygnet runt under sommarhalvåret så du kan ge dig ut när det passar dig. Du kan delta på egen hand eller tillsammans med andra. Välj om du vill gå, springa, cykla eller ta dig fram på annat sätt.

Källered's församling och Lindome församling är med i aktiviteten. koncept.orientering.se/provapaaktiviteter/hittaut/lindomekallered/



PILGRIM

Att pilgrimsvandring kan göras på många olika sätt. Ibland bara en eller ett par timmar. Ibland en hel dag eller flera dagar. Att få vandra i tystnad tillsammans är en sorts retreat och ger dig möjlighet att reflektera över vad som är viktigt i livet. Ibland får du ett ord av ledaren att "tugga" på medan du går.

Det finns möjlighet att gå med Svenska kyrkan Mölndal men även andra pilgrimsvandringar under sommaren. Du hittar mer information här:

www.svenskakyrkan.se/molndal/retreat



Foto: Magnus Aronson, Gustaf Hellsing/ IKON

KYRKOFULLMÄKTIGE

Tisdagen den 7 juni 2023 klockan 19.00 i Fässbergs församlingshem, Terrakottagatan 3B, 431 42 Mölndal

Ärendelista för kyrkofullmäktige i Mölndals pastorat (listan kan komma att uppdateras!)

- Öppnande, upprop, fastställande av föredragningslistan
- Val av justeringsman
- Redogörelse för årsredovisning
- Verksamhetsuppföljning
- Revisionsberättelse
- Fastställande av resultat och balansräkning
- Fråga om ansvarsfrihet
- Inriktningsbeslut om utbyggnad av församlingshemmet i Fässberg
- Kyrkoherden informerar
- Avslutning.

www.svenskakyrkan.se/molndal/kyrkofullmaktige

Utöver dessa enstaka verksamhetsiffror så har Svenska kyrkan i Mölndal också ansvar för sju kyrkor (Apelgårdens kyrka, Fågelbergskyrkan, Fässbergs kyrka, Krokslättskyrkan, Källered's kyrka, Stensjökyrkan och Toltorps kyrka) som är byggda mellan 1100-talet till 1980-talet. Ett

kulturarv och kulturskatt som står alla medlemmar och mölndalsbor till förfogande att besöka.

Hela verksamhetsberättelsen och årsredovisningen ska fastställas vid kyrkofullmäktiges sammanträde 7 juni. Det är ett offentligt möte och alla som vill kan komma och lyssna på mötet.

DROP-IN BRÖLLOP I FÄSSBERG 23 JUNI 2023



Kom nygift till midsommarfesten! Ni kan gifta er uppe i Fässbergs vackra kyrktorn, eller framme vid altaret i Fässbergs kyrka. Fässbergs kyrka ligger på Terrakottagatan 3B i Mölndal. När ni ska gifta er är det enda ni behöver ha med er legitimation och en giltigt hinderprövning, samt en ring. Beställ hinderprövning hos Skatteverket (i god tid) på skatteverket.se

Det går också bra att samtidigt låta döpa sig eller sitt/sina barn. Läs mer: www.svenskakyrkan.se/molndal/dropin

Musik i kyrkan

Reservation för ändringar och felskrivningar.
Alltid fri entré om inte annat anges.

sensus



SÖNDAG 28 MAJ 18:00 Fässbergs kyrka Gospelkonsert

Konsert med Samuel Ljungbladh och projektkören Fässberg Gospel. Pianist Jonathan Alfredsson Kompmusiker. Körledare: Karin Rosander. Insläpp kl 17.15.

Fässbergs kyrka, Terrakottagatan 3B
www.svenskakyrkan.se/molndal/fassberg
www.facebook.com/svenskakyrkan.fassberg



TISDAG 6 JUNI 16:00 Fässbergs kyrka Allsång på nationaldagen

Allsång med Toltorpskören och Må-bra kören under ledning av Carina Jonsson och kompmusiker.

Fässbergs kyrka, Terrakottagatan 3B
www.svenskakyrkan.se/molndal/fassberg
www.facebook.com/svenskakyrkan.fassberg



MÅNDAG 29 MAJ 19:30 Stensjökyrkan Andens vind över världen

Texter och sånger på Annandag Pingst. Mölndals Kammarkör under ledning av Fredrik Berglund. Stensjökyrkan, Gunnebogatan 18
www.svenskakyrkan.se/molndal/stensjon



SÖNDAG 11 JUNI 17:00 Livereds kapell Vi sjunger i våren och sommaren

Konsert med Karolinakören under ledning av Sofie Rosvall. Livereds kapell, Högenvägen 1, Källered
www.svenskakyrkan.se/molndal/kallered



SÖNDAG 4 JUNI 18:00 Fässbergs kyrka En sång till livet

Fässbergskören med musiker sjunger musik av Fredrik Kempe, Laleh, Ted Gärdestad, Olle Adolphson, Mikael Wiehe, BAO och många fler. Lite allsång utlovas också. Fässbergs kyrka, Terrakottagatan 3B
www.svenskakyrkan.se/molndal/fassberg
www.facebook.com/svenskakyrkan.fassberg

LÖRDAG 17 JUNI 17:00 Fässbergs kyrka Vocalsis sjunger till förmån för Läkarmissionen

Vocalsis har sitt alldeles egna sound och sjunger till förmån för Läkarmissionen. Pengar samlas in till deras arbete i samband med konserten. Fässbergs kyrka, Terrakottagatan 3B
www.svenskakyrkan.se/molndal/fassberg
www.facebook.com/svenskakyrkan.fassberg

SÖNDAG 13 AUGUSTI 19:00 Fässbergs kyrka Sommarmusik med Majornas 3:e rote

Folkmusik som vi inte är vana vid. Musiken är en mix av brittisk, amerikansk o svensk folkmusik men med gruppens egna, svenska texter. Fässbergs kyrka, Terrakottagatan 3B
www.svenskakyrkan.se/molndal/fassberg
www.facebook.com/svenskakyrkan.fassberg



www.svenskakyrkan.se/lindome/musik
031 99 68 60

www.svenskakyrkan.se/molndal/musik
031 761 93 00

TISDAGAR 19:00-20:00 Källered's kyrka Musikkväll

- 27 juni Operakväll med Svetla Tsvetkov: piano, Stoyan Iliev: tenor, Negar Zarassi: sopran
 - 25 juli "Musikkryss" med Lennart Palm
 - 1 augusti Kända folkvisor och psalmer med Vokaltrio - Dina Grundberg, Maja Sundell och Julie Forbord Skagen
 - 8 augusti Mångfacetterade Kim Persson bjuder på flöjter, folkmusik och visor.
- Källered's kyrka, Norra kyrkvägen 16
www.svenskakyrkan.se/molndal/kallered

TORSDAGAR 10:00-12:00 Fässbergs försam- lingshem, Sommarcafé med musik

Torsdagar 1/6-31/8 kl 10-12 i Stora salen
Följande datum är det också musikunderhållning som startar kl 11. Fika till självkostnadspris.

- 29 juni "Tro på livet" med Ida, Marcus och Per Löfdahl.
- 6 juli "Vilken underbar värld" med Karin Rosander och Rikard Flink.
- 13 juli "Papa Piders Jazzband"
- 20 juli "Tango i sommarskrud" med Kallis Bengtsson.
- 27 juli "Min tand är lös" med Pernilla Warberg

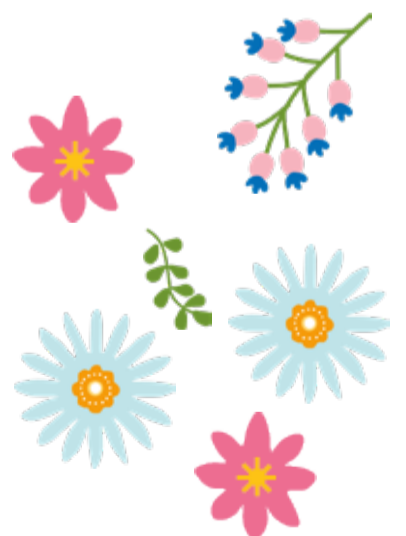
Fässbergs församlingshem, Terrakottagatan 3B
www.svenskakyrkan.se/molndal/fassberg

TISDAGAR 18:30-20:00 Brostugan vid Gunnebo Musikcafé

Musikkväll med fika och andakt.

- 4 juli "Så länge skutan kan gå". Allsångskväll Jonas Bagge, dragspel, P-H Ahlgren, bas och Birgitta Landgren, piano.
- 11 juli "Från solglimt till regndagar". Musikduo Anna & Jesper.
- 18 juli "Längtan till liv". Emelie Junsten och Markus Göranson.
- 25 juli "Himlen är oskyldigt blå". Martin Björklund, sång. Johannes Landgren, piano.

Brostugan, John Halls väg, Gunnebo slott
www.svenskakyrkan.se/molndal/stensjon



VILL DU SJUNGA I KÖR?

Svenska kyrkan i Mölndal har körer för alla åldrar i Fässberg, Källered och Stensjön. Både avancerade körer med inträdesprov, "alla-kan-sjunga-körer" och ibland projektkörer för vissa tillfällen. Sången och musiken i kyrkan erbjuder delaktighet och gemenskap, skönhet och andlighet, glädje och förundran. Hitta den kör som passar dig: www.svenskakyrkan.se/molndal/korer
Kör i Lindome församling hittar du på www.svenskakyrkan.se/lindome/musik



HITTA FLER KONSERTER I HELA
GÖTEBORGSOMRÅDET
WWW.SVENSKAKYRKAN.SE/
MUSIKIGÖTBORG